

oltás. Egyidőben adott oltások nem csökkentik egymás hatását és nem gyakoribbak a helyi reakciók sem.

Az előrelátó természetkedvelő felnőtt és gyermekét féltő szülő konzultáljon háziorvosával, hogy számára szükséges-e és mikor adható a kullancs-encephalitis elleni oltás. Emellett ne felejtse el, hogy a védekezés fontos része a vérszívó csípésének kerülése és az állat korai eltávolítása.

Ne felejtjük: „megelőzni könnyebb a betegséget, mint gyógyítani”, szól a mondás.

Dr. Jelenik Zsuzsanna

A KULLANCSOK ÁLTAL TERJESZTETT BETEGSÉGEKKEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK AZ INTERNETRŐL

1. Okozhat-e betegséget az agyvelőgyulladás elleni oltás?

Nem, hiszen élő mikróbat nem tartalmaz. Az oltóanyagban lévő elölt vírus nem szaporodik a szervezetben, csak az immunrendszert aktiválja. Az első oltás után néhány nappal már jellegzetes ellenanyagok mutathatók ki a vérből, amelyek mennyisége az oltás ismétlésével tovább növekedik. Ezeket az ellenanyagokat az immunrendszerünk sejtjei termelik és az a feladatuk, hogy a fertőzött kullancs csípésekor bekerült vírusokat elpusztítsák, azok ne tudjanak szaporodni és betegséget okozni.

2. Miért van szükség emlékeztető oltásra?

A védőoltások által kiváltott ellenanyagszint, változó időtartam után lassan csökken a vérben. Ezért kullancs-encephalitis oltás esetén 3 évenként javasolt az ún. emlékeztető oltás, de ez oltásonként változó. Például a hepatitis B ellen egy életre védettek vagyunk három oltás után.

3. Mi a teendő, ha elmarad a három év múlva esedékes emlékeztető oltás?

Minél hamarabb pótolni kell az oltást. Felesleges újra kezdeni az oltási sorozatot, mert immunrendszerünk emlékezőképessége igen jó. Az elmaradt oltások ve-

szélye abban rejlik, hogy fertőződhetünk, bár valószínűleg sokkal enyhébb formában veszéljük át a betegséget.

4. Mikor rajzanak a kullancsok?

Rajzásuk az időjárási viszonyoktól függ. Enyhe, csapadékos tél kedvez a korai „ébredésüknek”. Ha a talaj hőmérséklete tartósan meghaladja az 5–6 °C, biztosan megjelennek a vérszívók. Az általuk terjesztett betegségek is, akár február, márciusban felléphetnek.

5. Mikor ajánlott az oltások felvétele?

Tekintettel arra, hogy a második oltás után legalább 14 nap szükséges ahhoz, hogy 90–95%-os védettség legyen, ideális esetben, a téli hónapokban javasolt kezdeni az oltást, 0–1–9–12 hónap időközzel. Oltóanyagtól függően azonban eltér az ún. gyorsított oltási séma, amit akkor alkalmazunk, ha már kullancs rajzás idején kell a védelmet kialakítani.

6. Lehet-e kullancsok által terjesztett betegséget kapni akkor, ha valaki soha nem talált magában ilyen vérszívót?

Lehet, hiszen csak a kifejlett állat 2–3 mm nagyságú, azaz a vérszívás előtt is szabad szemmel könnyen észrevehető. A fiatalabb alakok, amit imágónak, majd nimfának neveznek 1 mm, vagy annál kisebb, így nehéz észrevenni. A vérszívást követően elhagyják áldozatukat.

7. A kullancs eltávolításának mi a legmegfelelőbb módja?

A cél, hogy ne gyötörjük az állatot a kivétel kapcsán. Erre alkalmas csipesszel, gyógyszerárakban kapható kiemelő eszközzel meg kell ragadni a bőrhöz közel, lehetőleg a fejrész és a bőr között, és elforgatva kiemelni. Az esetleg bennmaradt részek, mint egy idegentest, maguktól kilökődnek, ártalmat már nem okoznak. A csípés helyét le lehet fertőtleníteni, de ha nincs kéznél ilyen szer, akkor sem történik mulasztás. A kullancs kivétele nem sürgősségi, éjszakai, ügyletes-orvosi beavatkozás.

Dr. Jelenik Zsuzsanna